

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	38662 Право
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38662
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кобецька Надія Романівна, Нестеренко В`ячеслав В`ячеславович, Тильчик Ольга Віталіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	19.10.2020 р. – 21.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26229>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28642>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Аналіз відомостей самооцінювання УжНУ, офіційного сайту ЗВО, результати спілкування із фокус-групами, відповідно до програми проведення онлайн експертизи, наданих ЗВО документів, вивчення ресурсу онлайн середовища Електронного навчання <http://e-learn.uzhnu.edu.ua/> розроблене на платформі MOODLE-автоматизована інформаційна система класу LMS (Learning Management System), дозволяють констатувати те, що за дана ОП відображає специфіку предметної сфери, охоплює освітню, науково-дослідницьку, педагогічну складові, реагує на сучасні виклики, пов'язані із необхідністю забезпечення нормативних приписів щодо запобігання поширенню коронавірусної інфекції COVID-19. Відповідає меті, що корелює положенням Статуту та Стратегії розвитку УжНУ. Формування ПРН за ОП відбувалося та корегується із урахуванням думок стейкхолдерів (роботодавців, здобувачів, НПП) та досвіду вітчизняних та іноземних ОНП. Правила прийому на ОП є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на сайті ЗВО вчасно. Розроблені правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Навчання поєднується із науковими темами кафедр, наукових шкіл, участю у міжнародних грантових наукових програмах, із апробацією результатів на міжнародних наукових заходах, правозастосовній діяльності. Організована та на високому рівні активності співпраця із зарубіжними ЗВО, що забезпечує належну академічну мобільність НПП та здобувачів, є сильною стороною даної ОНП. Підтверджено вільний доступ НПП та здобувачів до інформаційних ресурсів, науково-метричних баз даних, матеріальних ресурсів для проведення наукових досліджень, презентації їх результатів (в т.ч. й за кордоном), опублікування їх у наукових фахових виданнях. Все це сприяє забезпеченню наукових інтересів здобувачів та поєднується із підготовкою до педагогічної діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю, зокрема і в УжНУ.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОК ОНП загалом складають логічну структуру та дають змогу досягати поставлених ПРН, формувати визначені компетентності ОНП та відповідного рівня НРК, а також загальнонаукові, дослідницькі, спеціалізовані фахові, мовні компетентності. Здобувачі є активними суб'єктами освітнього процесу, зокрема під час педагогічної практики. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. НПП мають відповідну освітньому компоненту кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності та викладання освітнього компоненту, наукові публікації, пов'язані зі сферою освітнього компоненту та методики його викладання, пройшли підвищення кваліфікації за останні п'ять років, як в Україні, так і за кордоном; заклад демонструє сприяння професійному розвитку НПП, до яких за цим напрямом прирівняно здобувачів. У значній кількості НПП за ОП є наявні наукових публікації у виданнях, включених до науково-метричних баз Scopus та Web of science. Це дає змогу з урахуванням чинних на сьогодні нормативних приписів щодо організації захисту дисертаційних досліджень (зокрема за ОП, що акредитується), проводити такі захисти в УжНУ. До часу проведення експертизи два захисти відбулися на одноразових спеціалізованих радах.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

З урахуванням можливостей УжНУ рекомендовано розширити практику керівництва науковими дослідженнями порівняльно-правового характеру двома фахівцями (з УжНУ та з іноземного університету-партнера). Низка формальних невідповідностей, що мали місце в ОНП 2016 р. усунені в процесі удосконалення програми. Експертна група рекомендує перевести процедуру вибору дисциплін здобувачами в електронний формат, аналогічно доцільно опрацювати можливість використання електронної форми у підготовці звітів, планів НПП та здобувачів, що сприятиме більш якісному та менше за часовими параметрами витратному діловодству, при цьому формування єдиних баз даних дозволить зменшити навантаження НПП у даному напрямку та сприятиме більш ефективній роботі забезпечувальних та організаційних відділів. Доцільне також поширення на ОП загально університетського підходу щодо автоматизації системи управління освітнім процесом, реалізувати політику популяризації та заохочення неформальної освіти, яка в сучасних умовах здатна забезпечити оволодіння здобувачами новими компетентностями та розширення їх загального та професійного світогляду.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Провівши аналіз ОНП в редакціях 2016 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27695>), 2019 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24767>) та 2020 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28403>) р.р., експертна група відзначає, що в ОНП 2016 р. мета програми була сформульована в надто загальному вигляді. Однак, в процесі вдосконалення ОНП в її наступних редакціях 2019 і 2020 р.р це положення відкориговане та в р. 2 цих ОНП чітко окреслена мета програми. Водночас, зміст ОНП 2016 р. (як і ОНП 2019, 2020 р.р.) підтверджує їх відповідність місії та стратегії УжНУ, сформульованій в Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015-2025 р.р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>). При розробці цієї концепції УжНУ поставив перед собою амбітну мету – «трансформації традиційного університету в інноваційний, переходу УжНУ з режиму функціонування в режим керованих інноваційних змін, забезпечення єдності наукової, навчальної та інноваційної діяльності на основі реалізації «трикутника знань». На зустрічі з керівництвом університету п. ректором В. І. Смоланкою було наголошено, що саме реалізація в УжНУ такого характеру програм як ОНП Право третього (освітньо-наукового) ступеня, безпосередньо спрямована на досягнення відповідної мети. Мета ОНП Право – «підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця зі ступенем «доктор філософії» в галузі права за спеціальністю 081 «Право», який здатний проводити самостійну науково-дослідну, науково-педагогічну, науково-практичну та організаційну діяльність в галузі права», в тому числі, «підготовка фахівців до аналітичної роботи у перспективних напрямках правових досліджень з урахуванням пріоритетності аналізу взаємодії правових систем та використання порівняльно-правового методу» цілком корелюють з базовими положеннями Концепції.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз сайту УжНУ (результати опитування здобувачів: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28112>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28113>), додаткових документів, наданих ЗВО (протокол засідання робочої групи з розробки ОНП), пояснень стейкхолдерів (академічного персоналу, роботодавців та здобувачів) було отримано підтвердження, що в процесі вдосконалення та розробки ОНП Право виявлялися та були враховані пропозиції стейкхолдерів. Зокрема, в протоколі засідання робочої групи з розробки ОНП від 26.04.2019 р. відображені пропозиції стейкхолдерів – Натуркач Р.П. – керівника апарату Закарпатської обласної державної адміністрації, Фазекош О.А. – Голови Закарпатського відділення Спілки адвокатів України, а також представників здобувачів щодо зменшення освітньої складової ОНП, обсягу дисциплін, що забезпечують компетентності в сфері науково-дослідної діяльності. Ці пропозиції враховані та виразилися у зменшенні освітньої складової ОНП з 60 до 35 кредитів, зокрема, за рахунок об'єднання окремих дисциплін чи переведення з нормативної у варіативну частину. Під час зустрічі з представниками роботодавців вони підтвердили свої пропозиції та ще раз зазначили про важливість фахової складової підготовки здобувачів, значна частина яких вже є працівниками державних, правоохоронних та інших правозастосовчих органів. Вони також відзначили наявність постійного контакту з кафедрами юридичного факультету УжНУ, зокрема, частина з них (як, наприклад, к.ю.н., доц., Я.В. Греца, керівник юридичної компанії «Греца і партнери») за сумісництвом працюють в УжНУ та здійснюють керівництво дисертаційними дослідженнями. Під час інтерв'ювання здобувачів ними наголошувалося на постійному неформальному спілкуванні та обговоренні змісту ОНП на засіданнях кафедри, з науковими керівниками тощо.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У Відомостях про самооцінювання ОНП, на зустрічах з гарантом, керівництвом та академічним персоналом акцентовано на особливостях ОНП, що об'єктивно зумовлені прикордонним розташуванням ЗВО, проектами міжнародного співробітництва з вузами Словаччини, Чехії, та передбачають підготовку майбутніх науковців до аналітичної роботи щодо взаємодії правових систем на підставі порівняльно-правового методу досліджень. Такий фокус програми відображений в системі освітніх компонентів та забезпечується через досягнення, зокрема, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 7, ПРН 11. Перелік затверджених тем дисертаційних досліджень підтвердив врахування цього підходу і в науковій роботі здобувачів (наприклад, теми «Адміністративно-правове регулювання адвокатури України та країн Словаччини і Чехії: порівняльно-правовий аспект», «Правове регулювання трансплантації: Україна та досвід країн Центральної Європи», «Адміністративно-правове регулювання відповідальності у сфері міграції: сучасний стан та перспективи розвитку в умовах європейської інтеграції», «Адміністративно-правове регулювання процедури медичного страхування в умовах реформування сфери охорони здоров'я (на прикладі законодавства України та країн Європейського Союзу)» та ін.). Підтвердження висновку, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання дозволяють випускникам програми бути конкурентоспроможним на ринку праці, експертна група отримала на зустрічі з представниками роботодавців. Зокрема, Голова Закарпатського апеляційного суду Г. Фазекош висловила переконання, що сьогодні в правозастосовчій сфері є запит на фахівців нового, наукового рівня мислення, що володіють інноваційними підходами, достатніми компетентностями щодо критичного узагальнення, переосмислення та оцінки нестандартних правових ситуацій. Цей же висновок підтримали і інші присутні. Зважаючи на те, що УжНУ є єдиним в області ЗВО, який готує фахівців за відповідною програмою, випускники успішно реалізуються і в науково-педагогічній діяльності. Так, за словами директора Природничо-гуманітарного коледжу УжНУ близько 80% педагогічних працівників коледжу є випускниками УжНУ, зокрема, на сьогодні

викладачами коледжу є два здобувачі ОНП Право 2016 р. Здобувач програми Ю. Фетько, яка достроково захистила дисертацію, працює доцентом кафедри міжнародного права УжНУ.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Державний стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 Право третього освітньо-наукового рівня відсутній. В ОНП 2016 р. не представлена узагальнена система програмних результатів навчання, однак, аналіз її змісту підтверджує узгодження з вимогами 8-го рівня Національної рамки кваліфікацій. Змістовне наповнення програмних результатів навчання в ОНП 2019 р. відповідає вимогам 9-го Національної рамки кваліфікацій для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (в редакції постанови КМУ від 12.06.2019 р. № 509) за основними дескрипторами.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відповідність ОНП основоположним засадам діяльності УжНУ, пов'язаних з інноваційним розвитком та інтернаціоналізацією, що проявляється в спрямуванні ОНП на розширення порівняльно-правових досліджень, врахування досвіду аналогічних програм закладів-партнерів УжНУ. Зацікавленість роботодавців у підтриманні співпраці з УжНУ в контексті удосконалення та реалізації ОНП Право третього (освітньо-наукового) рівня.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Особливостями ОНП задекларовано «залучення іноземних фахівців із зарубіжних країн до наукового керівництва дисертаційними роботами здобувачів», однак, сьогодні є лише один приклад залучення науковця з Словаччини, тому рекомендовано розширити практику керівництва науковими дослідженнями порівняльно-правового характеру двома фахівцями (з УжНУ та з іноземного університету-партнера).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОНП корелюють з місією та стратегією УжНУ, при проектуванні та вдосконаленні програми були враховані інтереси стейкхолдерів, сучасні тенденції ринку праці, особливості територіального розміщення ЗВО, програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій. Удосконалення ОНП 2016 р., затвердження її нової форми та змістовне наповнення у 2019 р. є свідченням системного, неформального підходу гаранта та проектної групи, спрямованого на покращення змісту ОНП та виправлення попередніх недоліків.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої складової ОНП 2016 р. становив 60 кредитів, за ОНП 2019 р. (як реакція на пропозиції стейкхолдерів) він був зменшений до 35 кредитів, а оновлена ОНП 2020 р. включає 40 кредитів за рахунок поновлення практичної складової у формі асистентської практики та включення в перелік обов'язкових компонентів навчальної дисципліни «Методологія та організація юридичних наукових досліджень». Обсяг відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». ОНП включає чотири обов'язкові складові, як визначено п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах

(наукових установах), затвердженого постановою КМУ від 23.03.2016 р. № 261. Їх обсяги (в програмах 2016, 2019, 2020 р. р.) частково відрізняються, але у всіх програмах відповідають обов'язковим (до 2019 р.) чи рекомендованим (після внесення змін в Порядок) нормативам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

В ОНП 2016 р. освітня складова (теоретичне навчання) передбачалося впродовж перших чотирьох семестрів, однак зі зменшенням обсягу освітньої складової ОНП 2019 і ОНП 2020 р.р. вона вміщена в два семестри першого року навчання. Зміст ОНП включає обов'язкові та вибіркові компоненти, що в сукупності утворюють взаємопов'язану систему та дозволяють досягти програмних результатів навчання. ОНП 2016 р. не містила структурно-логічної схеми та матриці відповідності компетентностей, програмних результатів навчання освітнім компонентам. Аналіз матриці відповідності визначених результатів навчання та компетентностей ОНП 2019 р засвідчує, що майже кожен програмний результат у цілому формується через загальні і спеціальні (фахові) компетентності. Побудова ОНП забезпечує досягнення програмних результатів навчання за рахунок обов'язкових компонент.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Освітні компоненти ОП сформовано у відповідності до предметної області спеціальності Право. Визначені ОНП фахові компетентності формуються, насамперед, дисциплінами спеціалізацій, які є вибірковими. Однак, такий підхід є об'єктивно виправданий, враховуючи широкопрофільність та багатогалузевий характер спеціальності Право. Причому, освітня підготовка кожного здобувача включає в обов'язковому порядку 3 навчальні дисципліни з блоків спеціалізацій, що віднесені до таких профільних напрямів: «Теорія та історія держави і права. Історія політичних та правових учень»; «Конституційне право; Муніципальне право»; «Адміністративне право; Фінансове право; Інформаційне право»; «Господарське право; Господарський процес»; «Кримінальне право та кримінологія; Кримінально-виконавче право»; «Цивільне право та процес; Сімейне право; Міжнародне приватне право». Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні навички науково-педагогічної діяльності, також гармонійно вплетені в забезпечення формування фахових компетентностей, що відображає Матриця та програми відповідних дисциплін. На зустрічі з академічним персоналом, зокрема, викладачами, що забезпечують навчальні дисципліни, які формують загальнофілософські, методологічні, мовні компетентності, наголошувалося на спеціалізованому характері дисциплін. Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі, Сучасні інформаційні технології. Зміст та методика проведення таких загальних дисциплін скорегована з урахуванням підготовки майбутніх докторів філософії за спеціальністю Право. На питання «На Вашу думку, чи достатнім є зміст (набір дисциплін) освітньо-наукової програми для подальшої наукової роботи?» анкетування, проведеного впродовж лютого-березня 2020 р. серед 48 аспірантів, «так» відповіло 83,3 % опитаних (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28113>).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У процесі аналізу ОНП, локальних документів, що регулюють організацію освітнього процесу та процедури вибору навчальних дисциплін, спілкування зі здобувачами, експертна група встановила, що обсяг вибіркової складової ОНП відповідає законодавчим вимогам, а здобувачі мають реальну можливість вибору дисциплін. Вибіркова частина ОНП 2016 р. складала 16 кредитів (27%) і була представлена п'ятьма вибірковими блоками по 4 дисципліни в кожному (разом 20 вибіркового дисциплін), з яких здобувачі повинні були вибрати 4. Вибіркова частина ОНП 2019 р. складала 16 кредитів (46%) та охоплювала 6 спеціалізованих блоків, в які входять 5 дисциплін (разом 30 вибіркового дисциплін), з них здобувачі повинні вибрати 3. Вибіркова частина ОНП 2020 р. складає 15 кредитів (38%) та охоплює 6 спеціалізованих блоків, в які входять 6 дисциплін (разом 36 вибіркового дисциплін), з них здобувачі повинні вибрати 3. Процедура вибору регламентується Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>), а до 2020 р. – Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>). На запит експертної групи УжНУ через інформаційну систему були надані заяви здобувачів (єдиної форми), якими підтверджувався вибір ними тих чи інших дисциплін. При зустрічі з фокус-групою здобувачів деталізовано процедуру вибору, підтверджено, що вибір традиційно визначається тематикою їх дисертаційних досліджень, інформацію про зміст дисципліни вони отримують з силабусів, розміщених на сайті УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/28101>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів за ОНП 2016 р. була представлена у вигляді педагогічної практики (3 кредити). Робоча програма практики (надана УжНУ на запит через інформаційну систему) передбачала, що практика має на меті «оволодіння знаннями здобувачів щодо організації навчального процесу в вузах, набуття навичок викладання предметів (підготовка, організація та читання лекцій, проведення семінарських занять), оволодіння навиками оформлення навчально-методичної документації, необхідної для проведення занять у вузі» тощо. Водночас, в навчальному плані 2016 р., який включав серед переліку складових педагогічну практику (4 семестр), в графіку навчального процесу не визначено конкретного періоду її проходження. Аналіз наданих через інформаційну систему індивідуальних науково-навчальних планів аспірантів 2016, 2017, 2018 р.р. набору та спілкування зі здобувачами підтвердило її проходження впродовж 2-ох тижнів у лютому місяці. Організатором та базою для проходження педагогічної практики є відповідна кафедра, за якою закріплений аспірант. В ОНП 2019 року практика була вилучена, зважаючи на те, що такі компетентності набуваються як в рамках навчальних дисциплін освітньої складової ОНП (насамперед, навчальна дисципліна «Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять»), так і в процесі наукової роботи аспірантів. Однак, такий підхід, не зовсім обґрунтований з точки зору експертної групи, був переглянутий гарантом та проектною групою та ОНП 2020 р. містить в переліку обов'язкових компонентів «Асистентську практику» (3 кредити, період проходження – два останніх тижні березня).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОНП, робочих навчальних програм, методичного забезпечення, результати зустрічей із академічним персоналом та здобувачами дав можливість експертній групі підтвердити, що ОНП забезпечує набуття здобувачами соціальних навичок. Фактично навички «soft skills» формуються в рамках всіх освітніх компонент, доказом чому є застосовані методи і технології навчання: проблемний виклад матеріалу, навчальні тренінги, дискусії, мозковий штурм, проектні, інтерактивні технології навчання. Під час зустрічей здобувачі та викладачі продемонстрували обізнаність з необхідністю набуття soft skills, розуміння їх змісту, продемонстрували механізми та форми, що використовуються в освітньому процесі з метою їх набуття. Зокрема, д.ю.н., доц. Т.О. Карабін та д.ю.н., проф. М.В. Савчин детально описали методику проведення занять з дисципліни «Презентація наукових результатів та управління науковими проектами» у формі «дискусійного клубу». Навички комунікації, міжособистісної взаємодії, вміння обґрунтовувати та відстоювати власну точку зору, вести дискусію формуються також в результаті участі в різного роду наукових заходах (конференцій, наукових семінарів, диспутів), а також в процесі щоденного спілкування на кафедрах в колективі науково-педагогічних працівників.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ОНП забезпечує збалансований підхід для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів із фактичним навантаженням аспірантів. Локальними документами, що регламентують організацію освітнього процесу та особливості організації та співвідношення аудиторної і самостійної роботи в УжНУ є Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>) та Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27552>). Навчальним планом врегульована тривалість теоретичного навчання, практики, науково-дослідної роботи, сесії. Навчальний план за ОНП 2016 р. складає 60 кредитів (1800 год.), з яких обсяг аудиторних годин – 684 год (38%). В навчальному плані за ОНП 2019 р. загальний обсяг годин – 1050 (35 кредитів), з яких 396 – години аудиторної роботи (38%). Тижневе навантаження в аудиторних годинах за навчальним планом 2016 р. становило: 12 (I семестр), 9 (II семестр), 9 (III семестр), 10 (IV семестр) год., а за навчальним планом 2019 р – 20 (I семестр), 19 (II семестр) год. Зменшення обсягу освітньої підготовки та зосередження її в межах першого і другого семестру, що здійснено з урахуванням пропозицій стейкхолдерів – здобувачів (результати опитування – <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28112>), зумовило збільшення тижневого навантаження. На зустрічі зі здобувачами підтверджено рівномірне навантаження та відсутність скарг на надмірне аудиторне навантаження та нестачу часу на самостійну роботу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОНП не передбачає підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за дуальною формою освіти, однак, аспіранти заочної форми навчання, як правило, вже працюють за спеціальністю, а частина аспірантів денної форми залучена до викладацької діяльності на умовах неповного навантаження.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Розгалужена спеціалізація вибіркової складової ОНП дає можливість якнайповніше врахувати освітньо-наукові інтереси здобувачів та забезпечити їх належну фахову підготовку. ЗВО демонструє реальну роботу з удосконалення змісту ОНП, як наприклад, розширення переліку вибірових блоків та кількості вибірових дисциплін, відновлення як обов'язкової компоненти – педагогічної (асистентської) практики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Ряд формальних невідповідностей, що мали місце в ОНП 2016 р. усунені в процесі удосконалення програми. Експертна група рекомендує перевести процедуру вибору дисциплін здобувачами в електронний формат.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП є чітко структурованою, обсяг ОНП та її окремих освітніх компонентів відповідає приписам законодавства щодо навчального навантаження для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, в тому числі, в частині вибірових компонентів. Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності Право.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до аспірантури та докторантури Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», включені в Правила прийому до УжНУ як Додаток А та розміщені на офіційному сайті УжНУ в розділі «Правила прийому» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>), та продубльовані на сторінці «Вступ до аспірантури» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/phd>). Їх приписи є чіткими та зрозумілими (що підтверджено і в бесіді зі здобувачами) та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до п. 6.3 Правила прийому до аспірантури та докторантури Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», конкурсний бал під час вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії включає 3 обов'язкові (результат вступного іспиту із спеціальності, помноженого на ваговий коефіцієнт 0.6; результат вступного іспиту з іноземної мови, помноженого на ваговий коефіцієнт 0.2; результат презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень, помноженого на ваговий коефіцієнт 0.2) та можливу додаткову (бал за наукові здобутки вступника) складові. «Презентація дослідницьких пропозицій чи досягнень» полягає в заслуховуванні та обговоренні наукового повідомлення вступника (вимоги визначені Програмою <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28903>). Таке випробування було введено за рішенням Вченої ради УжНУ з 2019 р. з метою виявлення у абітурієнтів здібностей до наукової роботи, «уміння вступника формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та

створення нових цілісних знань та професійної практики» та цілком узгоджується з особливостями підготовки здобувачів на третьому освітньо-науковому) рівні. Програма вступного випробування зі спеціальності за відповідною ОНП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9669>) враховує її особливості, охоплює перелік питань з базових галузей права. Встановлені коефіцієнти для обчислення конкурсних балів за кожне випробування є валідними.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти регулюються в УжНУ Положенням про академічну мобільність студентів ДВНЗ «Ужгородський національний університет» 2016 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>) та Положенням про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності 2019 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>) у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (останнє деталізує саме процедурні питання). Реалізовані такі процедури в рамках ОНП Право, що акредитується, у формі міжнародної академічної мобільності, а саме, участі здобувачів у програмі Еразмус+ (підтверджуючі документи надані УжНУ на запит через інформаційну систему). Роз'яснення процедури чітко представила під час зустрічі керівник відділу міжнародних зв'язків УжНУ, а здобувач З. Кучерява підтвердила перезарахування навчальних дисциплін, які вона опанувала в II семестрі 2019-2020 н.р. під час навчання в Карловому університеті (Прага), в обсязі 8 кредитів ЄКТС. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, фактично має місце також при переведенні здобувачів. Такий приклад переведення в 2018 р. здобувача з Національного університету «Львівська політехніка» в УжНУ на другий рік навчання ОНП Право з перезарахуванням йому освітньої складової навела на зустрічі керівник відділу аспірантури та докторантури УжНУ.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

З 2020 р. в УжНУ питання визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, врегульоване відповідним Положенням (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). На зустрічі з представниками студентського самоврядування було підкреслено обізнаність і участь в прийнятті цього Положення, однак прикладів реалізації таких процедур на ОНП, що акредитується, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому до аспірантури УжНУ конкретні та зрозумілі, враховують як особливості рівня освіти, так і специфіку спеціальності. Експертна група відзначає продуманий перелік вступних випробувань, серед яких включено випробування у формі презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень, а також нарахування додаткових балів за попередні наукові здобутки здобувача. Це дає можливість залучити на програму здібних, мотивованих аспірантів, що націлені на проведення науково-дослідної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертна група звертає увагу на необхідність розміщення вимог до всіх вступних випробувань (включаючи вимоги до дослідницьких пропозицій) на сторінці приймальної комісії, а також зазначення реквізитів затвердження програм вступних випробувань у відповідних програмах. Доцільно також реалізувати політику популяризації та заохочення неформальної освіти, яка в сучасних умовах здатна забезпечити оволодіння здобувачами новими компетентностями та розширення їх загального та професійного світогляду.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП є чіткими та зрозумілими, оприлюднені на офіційному веб-сайті УжНУ. Доступ до навчання на третьому рівні вищої освіти здійснюється на основі неупередженого конкурсу. Конкурсні випробування та процедура визначення загального конкурсного балу враховують особливості ОНП. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті, регламентуються низкою положень, які розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО. Процедури визнання результатів навчання реалізуються в процесі міжнародної академічної мобільності, участь у якій беруть здобувачі відповідної ОНП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання в ЗВО сприяють досягненню заявлених в ОНП цілей та програмних результатів навчання. Активно використовуються інноваційні інтерактивні методики навчання та викладання з акцентом на їх орієнтованість на потреби та інтереси здобувачів ОНП, їх різноманіття, а також на реалізацію принципів академічної свободи. Інформація щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів розміщено на офіційному сайті УжНУ, своєчасно, у повному обсязі упродовж всього періоду навчання доводиться до відома всіх учасників освітньо-наукового процесу на ОНП. Навчання здобувачів тісно поєднується із науковими тематичними дослідженнями, із залученням до розробки науково-дослідних тем кафедр, пріоритетних досліджень наукових шкіл, участі у міжнародних грантових проєктах. За результатами онлайн-зустрічі експертів з гарантом ОП, НПП та здобувачами, представниками роботодавців за ОП, зроблено висновок про те, що під час підготовки за ОП застосовуються методи і прийоми, що є традиційними, та інноваційні інтерактивні методики, зокрема, міні-семінари, підготовка заявки на здійснення наукового проєкту за наперед заданими параметрами, презентація заявки на здійснення наукового проєкту перед аудиторією, рецензування підготовленого дослідження із заданої тематики членами аспірантської групи. З'ясовано, що методи навчання і викладання ОП дозволяють в цілому реалізуватися принципам академічної свободи, оскільки передбачається їх варіативність, що з урахуванням потреб вдосконалюється (проєкт змін щодо порядку формування вибіркових дисциплін 2020 року). Здобувачі вільно з врахуванням власних наукових інтересів обирають напрям та тему наукового дослідження, наукового керівника. НПП проводять заняття із здобувачами як очно, так і в режимі он-лайн (за допомогою, використання онлайн середовища Електронного навчання <http://e-learn.uzhnu.edu.ua/> розроблене на платформі MOODLE- автоматизована інформаційна система класу LMS (Learning Management System). Рівень задоволеності учасників освітнього процесу методами та формами навчання періодично вивчається через проведення онлайн-анкетування, результати яких узагальнюються та по можливості враховуються гарантом ОП та НПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Перед початком першого семестру навчання за ОП здобувачам надається загальна інформація про ОП, її цілі, зміст, програмні результати навчання, а також організацію освітнього процесу в ЗВО (інформацію доводять співробітники кафедр юридичного факультету). У розрізі окремих ОК інформація доводиться до здобувачів на першому занятті з навчальної дисципліни як в усному вигляді так із орієнтацією на ресурси офіційного сайту ЗВО, сторінок кафедри, загальної бібліотеки, кафедральних фондів, де розміщені відповідні навчально-методичні матеріали (робочі програми навчальних дисциплін, оновлені у 2019-2020 рр., навчально-методичні комплекси, плани практичних (семінарських) занять, методичні рекомендації з організації самостійної роботи, навчальні посібники, підручники, тощо). З метою урахування змін чинного законодавства, наукових досягнень та сучасних практик у галузі, робочі програми оновлюються щорічно (в частині змістових компонентів та зміни затверджуються на засіданнях кафедр). Випадків оскарження оцінок не було.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аспіранти УжНУ залучаються до підготовки та проведення наукових заходів (конференцій, семінарів) та до підготовки й опублікування наукових праць (статей, тез доповідей на науково-практичних конференціях, зокрема «Фундаментальні проблеми юриспруденції» (2016), IX, X, XI та XII Міжнародній науково-практичній конференції «Закарпатські правові читання» (2017, 2018, 2019 та 2020 роки відповідно), I та II Міжнародній науково-практичній конференції «Забезпечення прав людини четвертого покоління у системі охорони здоров'я» (2019 та 2020 рр. відповідно), у збірниках матеріалів яких наявні публікації аспірантів, тощо. На юридичному факультеті видаються наукові фахові видання – «Науковий вісник Ужгородського національного університету» (серія: «Право»), «Порівняльно-аналітичне право», «Конституційно-правові академічні студії», у відповідних номерах яких

опубліковані результати наукових досліджень аспірантів. Під час співбесіди здобувачі підтвердили доступність процедури щодо подання результатів власних досліджень для друку у вказаних виданнях, наголосили на безкоштовності такої послуги. Науковий потенціал за ОП складається з відомих в Україні і світі наукових шкіл: Порівняльного правознавства; Конституційного права, Адміністративного права. Також для аспірантів організовувались та проводились заходи за участі інших провідних та відомих як в Україні, так і за кордоном вчених та юристів-практиків. Окремі аспіранти науковими керівниками (зокрема, Савчином Михайлом Васильовичем) залучаються до підготовки проектів нормативно-правових актів, така практика може бути більш поширеною, за результатами такої діяльності мають формуватися відповідні документи, що підтверджують впровадження результатів наукових досліджень здобувачів у науково-дослідну та практичну сфери.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освітніх компонентів відбувається з урахуванням вивчення доктринальних положень, актуальних наукових розробок і сучасних практик правового регулювання у різних сферах, підвищення кваліфікації їх, в т.ч. й у закордонних ЗВО, здобутків наукових шкіл, пріоритетів реформування юридичної освіти, за пропозиціями та запитами стейкхолдерів, що документально підтверджується й було уточнено під час онлайн-візиту, з дотриманням принципів академічної свободи.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питання інтернаціоналізації діяльності ЗВО регламентовані Статутом, Стратегією розвитку УжНУ, Стратегією інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ», Положенням про академічну мобільність студентів "УжНУ". На офіційному сайті ЗВО розміщено інформацію про міжнародну співпрацю ЗВО, про міжнародних партнерів, міжнародні проекти, гранти тощо. Для ознайомлення експертам було надано договори про співпрацю із зарубіжними ЗВО, а також вже наявні результати їх реалізації (документи про реалізацію освітньої програми Erasmus+ за ОНП (Кучерява Зореслава та Придачук Катерина 2020), участь у міжнародних науково-практичних заходах, в т.ч. й за кордоном, НПП і здобувачів ОНП (Габані І., Фетько Ю.І. «European Law as a tool for approximation of Slovak Law and Ukrainian Law» (14–16.11.2019 Братислава), «Bratislava Legal Forum 2020» (6-7.02.2020 року), Supporting the Euro-Atlantic integration of Ukraine through the example of Transcarpathia (Klsvárda-Uzhgorod 2018), програми та публікації у закордонних наукових виданнях (публікації Пішти В, Щтерна А., Фетько Ю, у наукових виданнях Угорщини, Словаччини, Польщі, Молдови), залучення іноземних науковців до викладання та керівництва дисертаційним дослідженням аспіранта (Чіско Лукаш (Університет Шафарика в Кошице, Словаччина), а також напрацювання щодо перспективних напрямків (спільних наукових заходів із зарубіжними ЗВО). УжНУ є співорганізатором міждержавного фахового видання з права Visegrad Journal on Human Rights (Словаччина). Підтвердження знайшла інформація про результати участі НПП та здобувачів ОНП у міжнародних грантових тематичних програмах (проекти «Позитивний вплив створення та діяльності європейських територіальних об'єднань (EGTC) на економічний розвиток Європейського Союзу та його зовнішніх кордонів» за фінансової підтримки угорського Фонду «Pallas Athene Domus Educationis (PADEA) (2019-2020 pp.); «With cross-border cooperation for the Europeanisation of Ukrainian borders», Visegrad+ Ea (2020 p.). Здійснюється впровадження викладання за ОНП дисциплін іноземною мовою (зокрема, окремі теми дисципліни «Система органів публічної адміністрації»). Експерта група рекомендувала у рамках реалізації наявних договорів про співпрацю із зарубіжними ЗВО максимальне сприяння ЗВО, зокрема відповідними відділами забезпечення освітнього процесу, у публікаційній активності НПП та здобувачів ОНП у наукових виданнях.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивною практикою є активна реалізація УжНУ договорів про співпрацю із зарубіжними ЗВО та на виконання Порядку реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу створення реальних умов для реалізації здобувачами, ОНП права на академічну мобільність, зокрема і впровадження викладання за ОНП дисциплін іноземною мовою (зокрема, окремі теми дисципліни «Система органів публічної адміністрації»).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На ОП потребує доопрацювання процедура та документальне оформлення доведення до здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів результатів опитувань здобувачів та роботодавців щодо відповідності цілей та програмних результатів навчання вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи та здійсненого корегування ОП. Потребує поширення на ОП загально університетський підхід щодо автоматизації системи управління освітнім процесом.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та діяльність за цієї освітньою програмою відповідає визначеному критерію, та є такою, що забезпечує досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В ЗВО відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у УжНУ для оцінювання рівня навчальної діяльності здобувачів застосовуються контрольні заходи: поточний та підсумковий контроль. Для поточного контролю використовуються опитування в усній, письмовій та комбінованій формах, тестування, обговорення проблемних питань, заслуховування виступів здобувачів в обговоренні, презентація есе перед аудиторією, а також наукового дослідження, що забезпечує встановлення рівня досягнення програмних результатів навчання. Про ці форми поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачі з кожної навчальної дисципліни та критерії їх оцінювання повідомляють на початку семестру, у якому передбачене вивчення дисципліни, додатково інформацію містять робочі програми крім того, систематично під час проведення організаційних заходів роз'яснюється особливості заходів контролю, їх значення, доступу до детальної інформації щодо їх проведення (зокрема відділом аспірантури Університету).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, Порядку оскарження результатів (апеляції) оцінювання в Державному вищому навчальному закладі «УжНУ» (URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>) та інших локальних документів ЗВО детально передбачено процедуру оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. З'ясовано, що у повному обсязі використовуються методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Було встановлено, що на юридичному факультеті УжНУ наявні та практично реалізуються політика і правові механізми запобігання виникненню конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу, в тому числі пов'язаних із корупційними проявами. Запроваджена у ЗВО інституційна процедура вирішення конфліктних ситуацій є до розумної міри формалізованою і наперед визначеною та реалізується на трьох рівнях: 1) загально-університетському, який представлений ректором, проректорами (відповідно до розподілу функціональних обов'язків), Комісією з питань етики та професійної діяльності; 2) факультетському, де вирішення конфліктних ситуацій відбувається на рівні декана та/або його заступників (відповідно до розподілу функціональних обов'язків); 3) кафедральному, який представлений завідувачем кафедри. Крім того, на загально-університетському рівні діють спеціальні процедури врегулювання конфліктних ситуацій, передбачені Положенням про порядок застосування заходів із врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» від 03.03.2020 р. (URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), зокрема розділом V «Вирішення та розв'язання конфліктної ситуації» визначені чіткі процедури діяльності комісії з врегулювання конфліктних ситуацій. Встановлено, що здобувачі мають достатній рівень обізнаності з порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Під час існування ОП випадків оскарження об'єктивності екзаменаторів, конфлікту інтересів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО постійно здійснюються заходи із популяризації академічної доброчесності. На офіційному сайті висвітлено інформацію щодо цього. Встановлено, що ЗВО має можливості для перевірки електронним сервісом пошуку плагіату «Unicheck» здійснювати перевірку наукових робіт здобувачів на предмет наявності текстових запозичень. Доступ до програми має факультет, кафедри та викладачі. Це відбувається на безоплатні основі, в тому числі і для здобувачів за ОНП. У спілкуванні з членами експертної групи усі учасники освітнього процесу проявили обізнаність та розуміння політики закладу щодо дотримання академічної доброчесності, зокрема в умовах дистанційної форми навчання. В ЗВО правовому забезпеченню даної діяльності присвячено: Етичний кодекс ДВНЗ "УжНУ", Положення про академічну доброчесність ДВНЗ "УжНУ", Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ "УжНУ", використовуються Методичні рекомендації для ЗВО з підтримки принципів академічної доброчесності, глосарій та онлан-інструменти пошуку плагіату, корисні матеріали. Функціонує Комісія з питань академічної доброчесності та етики УжНУ, до складу якої входить і голова первинної профспілкової організації здобувачів і голова студентської ради університету. Забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти ЗВО, яка включає: для здобувачів та НПП інформування та проведення роз'яснювальних тематичних заходів, тематичні стажування НПП, в т.ч. й у закордонних ЗВО, тематичні опитування та урахування їх результатів, механізми виявлення порушень академічної доброчесності (сформовано репозитарій електронних версій текстових робіт, зовнішнє та внутрішнє рецензування рукописів редакціями наукових видань ЗВО, реагування на виявлені факти (проходження повторного оцінювання, повторне вивчення освітнього компоненту, позбавлення права наукового керівництва, повернення рукописів статей (тез) на доопрацювання тощо. Порушень академічної доброчесності під час вивчення освітніх компонентів не зареєстровано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контролю та методи оцінювання, що відповідають рівню програмних результатів навчання та оприлюднені у розрізі кожної дисципліни (на початку її вивчення, доводяться правила дотримання академічної доброчесності. З метою забезпечення контролю та доведення до здобувачів вищої освіти результатів контрольних заходів впроваджується електронний журнал обліку роботи академічної групи, разом із тим, результати дублюються і у паперовому журналі. Створена система постійного моніторингу на двох рівнях: ЗВО та на рівні кафедр, зацікавлених сторін щодо освітнього процесу (зокрема чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання) за ОП, та аналіз його результатів для оптимізації освітнього процесу, в розрізі окремих освітніх компонент. Постійно здійснюються заходи із популяризації академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Контроль та доведення до здобувачів вищої освіти результатів контрольних заходів здійснюється з використанням журналу обліку роботи академічної групи у паперовому вигляді, хоча у ВНЗ на інших ОП діє АСУ, таку практику доцільно поширити і на ОП, що акредитується.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та діяльність за цією освітньою програмою загалом відповідають визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Надана гарантом ОП зведена інформація про викладачів, які викладають дисципліни за заявленою ОП, отримана під час спілкування з НПП інформація та надані пояснення підтверджують відповідність викладачів дисциплінам ОП, а їх академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання (серед таких даних вказуються: наявність вищої освіти, рівня наукового ступеня та вченого звання, відповідність тематики наукових, навчально-методичних праць за останні п'ять років, проходження тематичного, в т.ч. й закордонного, стажування, володіння іноземною мовою, наявність досвіду практичної роботи, підвищення кваліфікації у практичних підрозділах. Експертній групі була надана уточнююча інформація щодо якісного зростання кваліфікації НПП (у період з дати подання звіту про самоаналіз та до проведення виїзної експертизи).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У УжНУ окрім чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та вимог і рекомендацій Національного агентства з питань якості вищої освіти, конкурсний відбір на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Статуту, Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ "УжНУ" від 12.10.2016 р. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці періодично залучаються до формування й вдосконалення освітніх програм, навчальних планів, тематики наукових робіт, завдань з атестації, у тому числі через систему замовлень на дослідження, якими займаються здобувачі та НПП. УжНУ співпрацює з громадськими організаціями, органами державної влади, органами місцевого самоврядування, приватними компаніями, зокрема «Греца і Партнери», «Лігалекс». Протягом реалізації Програми було організовано та проведено низку науково-практичних заходів, в яких співorganizаторами та учасниками були потенційні роботодавці.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До викладання навчальних дисциплін систематично залучаються відомі юристи-практики, проводяться лекції із залученням представників потенційних роботодавців (суддів, адвокатів, нотаріусів, представників правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування). Серед НПП за ОП є такі, що займаються практичною діяльністю (приватною адвокатською практикою, є державними службовцями категорії «А» та «Б» тощо). Процес залучення роботодавців (замовників) є плановим.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

УжНУ сприяє підвищенню кваліфікації та стажуванню науково-педагогічного складу, що забезпечено на постійній основі взаємодією з провідними вітчизняними закладами вищої освіти, науковими установами України, а також іноземними вузами. Зокрема НПП під час спілкування з експертами підтвердили сприяння Університету у стажуванні (укладено відповідні угоди з іншими навчальними закладами, організаціями та установами, в т.ч. зарубіжними), інформуючи про міжнародні проекти в сфері вищої освіти (зокрема, Програмі Європейського Союзу - ERASMUS+, ін.), та при цьому організаційно супроводжуючи НПП, залучаючи їх до виконання спільних проектів, заохочуючи до участі в грантах. У УжНУ ведеться планування стажування науково та науково-педагогічного складу, розроблено та затверджено План підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

УжНУ стимулює розвиток викладацької майстерності, включають професійне і матеріальне заохочення, основними завданнями якого є виявлення і популяризація здобутків науково-педагогічного складу з розроблення та практичного впровадження інноваційних освітніх технологій, модернізації змісту професійної підготовки фахівців, створення умов для додаткової мотивації науково-педагогічних співробітників (працівників) до творчого пошуку. Матеріальне заохочення НПП (преміювання) здійснюється у порядку, встановленому нормативно-правовими актами. Підтверджено під час онлайн-зустрічей, що система різноманітних матеріальних, моральних та змішаних заохочень НПП, є дієвою та позитивно сприймається НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Взірцевою практикою УжНУ є те, що усі заявлені на ОП НПП мають відповідну освітньому компоненту кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності та викладання освітнього компоненту, наукові публікації, пов'язані зі сферою освітнього компоненту та методики його викладання, пройшли підвищення кваліфікації за останні п'ять років, як в Україні, так і за кордоном; заклад демонструє сприяння професійному розвитку НПП, здобувачів. У значній кількості НПП за ОП наявні наукові публікації у виданнях, включених до науково-метричних баз Scopus та Web of science. Це дає змогу з урахуванням чинних на сьогодні нормативних приписів щодо організації захисту дисертаційних досліджень (зокрема за ОП, що акредитується) проводити такі захисти в УжНУ. До часу проведення експертизи два захисти відбулися на одноразових спеціалізованих радах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЗВО варто звернути увагу на необхідність забезпечення публікації НПП у виданнях, включених до науково-метричних баз Scopus та Web of science шляхом включення власних наукових журналів чи їх спеціальних номерів до переліку видань, що індексуються у науково-метричних базах Scopus та Web of science з урахуванням наявних у УжНУ можливостей.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма є взірцевою за визначеним критерієм, а вищезазначена рекомендація спрямована на подальший її розвиток в УжНУ з урахуванням вказаних можливостей.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Оптимальне фінансування забезпечується як за рахунок бюджету, так і за рахунок власних надходжень. УжНУ отримує додаткове фінансування, оскільки приймає участь у наукових проєктах, на кшталт «Інноваційний університет – інструмент інтеграції в європейський освітній і науковий простір», що фінансується Міжнародним Вишеградським фондом [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>]. Для забезпечення освітнього процесу використовується навчально-матеріальна база юридичного факультету УжНУ. Експертна група ознайомила з матеріально-технічним забезпеченням освітнього процесу за даною ОНП і пересвідчилася у їх реальному використанні. Експертна група оглянула навчальні аудиторії, музей-лабораторію криміналістики, аудиторію-зал судових засідань, центр правотворчості, два комп'ютерні класи, кафедральні методичні кабінети, студентську юридичну клініку, читальну зала університетської бібліотеки та інші об'єкти інфраструктури й пересвідчилася у тому, що вони відповідають санітарно-технічним нормам і мають відповідні умови для їх експлуатації. На нашу думку Адміністративно-господарська частина УжНУ [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_ahch], що відповідає за матеріально-технічне та побутове забезпечення справляється з покладеними на них завданнями, і організовує належний рівень господарського обслуговування підрозділів університету. В університеті функціонує наукова бібліотека [<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>]. У бібліотеці наявний належний і достатній фонд фахової юридичної літератури для навчання за ОНП «Право». Також, у кожного здобувача вищої освіти є доступ до

електронної бібліотеки і бази даних [<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/2>], а саме доступ до електронного каталогу [<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/public/ush/>], електронного репозитарію [<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>], електронних видань УжНУ [<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/26>], локальних ресурсів, таких як: Web Of Science, Scopus, Українська бібліотечна асоціація, CulOnline, eLIBRARY [<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/76/show>], та зокрема й до системи електронного навчання ДВНЗ УжНУ [<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>], які вони використовують під час самостійного вивчення дисциплін. В ході експертизи, члени експертної групи отримали доступ до системи електронного навчання УжНУ та пересвідчилися в якісному наповненні цієї системи. Студенти та викладачі мають вільний доступ мережі Internet і забезпечені необхідною кількістю мультимедійних систем. Експертна група під час відвідування аудиторій, в яких проходив освітній процес, переконалися, що ці приміщення активно застосовуються у навчанні, а матеріально-технічне забезпечення повністю дозволяє виконати навчальний план за ОНП «Право». Відповідно до статуту УжНУ [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>], створюються необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19639>].

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В ході спілкування зі стейкхолдерами було встановлено, що доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах освітньої-наукової програми о81 «Право», є вільним і безкоштовним. Окрім того, у здобувачів третього рівня вищої освіти є вільний доступ до електронних ресурсів через комп'ютерні класи, оснащені комп'ютерною технікою та ліцензійним програмним забезпеченням і підключені до внутрішньої мережі. Також, доступ до веб-ресурсів здійснюється через безоплатне підключення до мережі Internet по бездротовому протоколу Wi-Fi. Хоча в УжНУ технологічними інструментами протидії порушенням академічної доброчесності виступають спеціальні програмні засоби для недопущення академічного плагіату, такі як: спеціалізовані програми «Unplug» та «Unichack», зі слів здобувачів ОНП «Право» ми зясували, що вони особисто не перевіряють свої наукові роботи за допомогою цих програм, натомість вони звертаються до наукового керівника або комісії з академічної доброчесності та етики, або до спеціалізованої вченої ради за допомогою в перевірці своїх робіт. Зі слів здобувачів та представників Ради студентського самоврядування всі їх потреби в будь-якому забезпеченні вирішуються шляхом діалогу з адміністрацією УжНУ. З метою виявлення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти на юридичному факультеті діють Європейська ліга студентів-юристів ELSA та Міжнародна асоціація студентів-юристів, наукове товариство студентів і аспірантів. На засіданнях цих органів озвучуються та обговорюються потреби й інтереси здобувачів вищої освіти, виносяться пропозиції до керівництва університету щодо їх задоволення [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/cat/int_alum_assoc].

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище УжНУ є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-науковою програмою «Право». Відповідно до Статуту УжНУ [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>] університет зобов'язаний створювати безпечні умови освітньої і науково-технічної діяльності, а також відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27552>], з метою належного проведення наукових досліджень здобувачі мають право на безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи, що було продемонстровано експертній групі під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОНП. Експертна група впевнилася в тому, що злагоджена діяльність підрозділів УжНУ забезпечує безпечність освітнього середовища здобувачів, що підтверджено документами про відповідність приміщень, матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам пожежної безпеки та нормам з охорони праці. Більш того, на зустрічі з працівниками відділу аспірантури було встановлено, що після вступу абітурієнтів до аспірантури, впродовж двох тижнів з ними проводять заняття та інструктажі по техніці безпеки в ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка здобувачів в УжНУ у повному обсязі забезпечується навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки, діяльності власного видавництва та веб-ресурсам Університету. Запроваджуються та систематично оновлюються електронні навчальні курси на базі системи управління навчанням Moodle [e-learn.uzhnu.edu.ua]. ЗВО забезпечує інформаційну підтримку здобувачів шляхом забезпечення відкритого доступу до актуальної інформації [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/open>], а також за допомогою структурних підрозділів УжНУ. Консультативна підтримка здобувачів, надання допомоги та інформування здійснюється через керівників кафедр, за якими закріплені здобувачі та завідувача відділу

аспірантури університету. Відповідно до інформації, отриманої на зустрічі експертів з НПП УжНУ, викладачі постійно проводять освітню, інформаційну й консультативну підтримку здобувачів під час занять, консультацій, зустрічей, тощо. Організаційна підтримка здійснюється на рівні університету, факультету, катедри і передбачає вирішення адміністративних питань, нарахунок отримання довідок. Забезпечення соціальної підтримки здобувачів здійснюється центром гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work] та профкомом студентів [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-stud_union_comm]; службами забезпечення соціального напрямку діяльності університету (соціально-психологічна служба [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy], студентське містечко [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient-dormitories>], санаторій-профілакторій «Скалка», студентський центр дозвілля «Ювентус» [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_scdjuventus], спортивно-оздоровчий комплекс [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-sportandleisure/sportcomplex>]); волонтеріат УжНУ [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-volunteerism>]. Більш того в інформаційну, організаційну, консультативну та соціальну підтримку здійснюють такі підрозділи як: юридична клініка [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-law_clinic/about]; центр кар'єри УжНУ [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center/about], та рада молодих вчених [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/science-cou_of_young_sci]. Хоча за результатами опитування більшість здобувачів позитивно оцінюють зміст освітньо-наукової програми [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28112>], [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28113>], опитування не включає в себе питання щодо якості освітньої, соціальної, організаційної, консультативної та інформаційної підтримки. Зустріч з фокус групою студентського самоврядування показала необхідність покращення механізмів соціальної підтримки аспірантів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Оглянувши ЗВО УжНУ, та впевнившись в тому, що для забезпечення доступності та безперешкодного доступу до приміщень особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення було встановлено пандуси, а також обладнані кнопки виклику, ми можемо стверджувати що університет виконує зобов'язання встановлені в пункті 2.6. Статуту УжНУ. Реалізація права на освіту особами з особливими освітніми потребами забезпечується за допомогою індивідуального підходу з боку осіб визначених Наказом по університету №424/01-04 від 31.05.2018. Згідно з правилами прийому до аспірантури [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11081>] вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи. На ОНП 081 «Право» здобувачів з особливими потребами не має.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В УжНУ розроблений комплекс заходів, що передбачає процедури розгляду повідомлень про сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>]. Експертна група встановила, що врегулювання конфліктних ситуацій в УжНУ покладено на постійно діючий орган ЗВО, а саме, Комісію з врегулювання конфліктних ситуацій. Чіткість встановлених правил вирішення конфліктних ситуацій та прозорість цих процедур надають адміністрації УжНУ довірилого ставлення з боку здобувачів. У разі виникнення будь якої конфліктної ситуації, скаргу можна надіслати на електронну адресу першого проректора, начальника відділу кадрів, або подати у письмовій формі, через скриньку довіри у приміщенні ректорату, відділі кадрів, студентській раді та первинній профспілковій організації студентів. Більш того, задля запобігання гендерної дискримінації працює Центр гендерної освіти при ДВНЗ «УжНУ» [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-gender_center/about]. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів було встановлено, що вони ознайомлені з регламентом вирішення конфліктних ситуацій, й знають як та де вони можуть відстояти свої права.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Достатнє фінансове та матеріально-технічне забезпечення, безпечне освітнє середовище, забезпечення супроводу здобувачів з боку адміністрації закладу вищої освіти УжНУ сприяє повноцінній реалізації освітньої-наукової програми 081 «Право». Чітко встановлені правила врегулювання конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

З метою покращення механізму акумуляції пропозицій стейкхолдерів щодо вдосконалення ОНП, задоволення освітнім, інформаційним, організаційним, консультативним та соціальним забезпеченням, а також для виявлення будь-яких порушень (корупційних, дискримінаційних або пов'язаних з сексуальним домаганням), рекомендовано розробити положення про опитування (анкетування) здобувачів з прикладами типових анкет та встановленою періодичністю опитування (анкетування). Виявлену обставину щодо доступу до спеціалізованих програм «Unplug» та «Unichек» не особисто, а через відповідальних осіб не можна розцінювати як перешкоду організаційного характеру, однак експертна група радить виправити цей надмірний формалізм. Хоча зі здобувачами й проводяться інструктажі з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки на першому році навчання, проте експертна група радить проводити такі інструктажі та заняття зі здобувачами всіх років навчання систематично, раз на рік, або частіше, ймовірно відділом аспірантури. В УжНУ процедури врегулювання конфліктних ситуацій чітко визначені в нормативних документах ВНЗ, проте, відсутність скарг, пов'язаних з конфліктними ситуаціями не дають змогу повноцінно оцінити дієвість процедур вирішення таких ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

В УжНУ діє комплексна система різностороннього забезпечення життєдіяльності студентів за ОНП 081 «Право», яка відповідає вимогам законодавства. Освітнє середовище задовольняє потреби здобувачів з різними освітніми потребами, вказані недоліки не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Відповідно до діючого положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>], колегіальним органом управління Університету, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є Вчена рада Університету. Відповідно до положень частини 3 Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>] перегляд освітніх програм здійснюється на підставі результатів моніторингу. Відповідно до положень частини 4 Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» моніторинг може проводитись як комплексна перевірка факультету (нерідше 1 раз на 10 років). Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, виробляються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку відповідної галузі та потреб суспільства, що забезпечує успішну конкуренцію на національному ринку знань. Відповідно до діючих положень (Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ», Про порядок розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОП, та Про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»), конкретних термінів перегляду освітньо-наукової програми не наведено (Освітня програма МОЖЕ щорічно оновлюватися у частині усіх компонентів, крім цілей (мети) і програмних результатів навчання). З пояснень начальника навчальної частини нам стає відомо, що наявні положення не суперечать одне одному та освітні програми переглядаються раз на рік. За словами гаранта та учасників освітнього процесу питання оновлення ОНП «Право» постійно обговорюється на вченій раді факультету, засіданнях кафедри, та навіть групах онлайн чатів (вайберу, телеграму).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Перевіривши наявну документацію та провівши зустрічі зі здобувачами вищої освіти, експертна група переконалась у тому, що здобувачі безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОНП, вони ознайомлені з механізмом власного впливу на зміст освітньо-наукової програми та долучалися до формування пропозицій на цій ОНП. Їх пропозиції вдосконалення ОНП були враховані, про що свідчить протокол засідання робочої групи з розробки освітньо-наукової програми «Право» підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» від 26.04.2019 р. [[blob:https://office.naq.gov.ua/7c7f071e-86e8-40a9-8a05-7e8030e28b6c](https://office.naq.gov.ua/7c7f071e-86e8-40a9-8a05-7e8030e28b6c)].

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо залучені до перегляду та поліпшенню якості освітньо-наукової програми «Право», оскільки, по перше, приймають участь у засіданнях робочої групи з розробки ОНП «Право» [blob:https://office.naqa.gov.ua/7c7f071e-86e8-40a9-8a05-7e8030e28b6c], а по друге, перебувають у складі робочої групи з розроблення ОНП [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24767]. Відповідно до останнього засідання робочої групи, позиції таких роботодавців, як Голова Апеляційного суду Закарпатської області та Голова Закарпатського відділення Спільки адвокатів України щодо вдосконалення ОНП були враховані.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За цією ОНП ще не відбувався випуск здобувачів, робота щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОНП проводитиметься у майбутньому. Для цього в УжНУ є все необхідне. Наразі тут функціонує Центр кар'єри, основним завданням якого є сприяння професійному становленню майбутнього спеціаліста, формуванню бізнес-середовище для підтримки активного вибору й планування професійної кар'єри студентів і випускників, а також спрямовувати майбутніх фахівців до активного пошуку роботи, надавати допомогу у працевлаштуванні [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center].

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Хоча навчання за ОНП «Право» проводиться вперше, на основі виявлених в 2016-2019 роках недоліків робочою групою з розробки ОНП «Право» була переглянута ОНП «Право» 2016 року [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/27695], та оновлена у 2019 та 2020 роках [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24767], [https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28403]. Система забезпечення якості освіти дозволяє залучити до покращення якості ОНП усіх учасників освітнього процесу (роботодавців, здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників), що говорить про всебічне забезпечення якості та можливість врахування думок усіх стейкхолдерів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У зв'язку з тим, що акредитація є первинною, то результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОНП, наразі немає. Проте під час зустрічі з працівниками відділу аспірантури експертною групою було встановлено, що до уваги під час укладання й перегляду ОНП «Право» постійно беруться експертні висновки попередніх акредитацій, зокрема були враховані висновки по ОП «Фізична культура і спорт», другого магістерського рівня щодо розроблення електронних засобів навчання.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Злагоджена діяльність усіх підрозділів, з акцентом на діяльність факультету та кафедр, відповідальних за якість освіти, а також врахування думок стейкхолдерів щодо покращення якості освіти сприяє постійному розвитку ОНП «Право» та забезпечує культуру якості освіти в ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Залучення всіх стейкхолдерів до процесу покращення якості вищої освіти за ОНП «Право», та дієва система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти провадить політику всебічного удосконалення ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» №750/01-17 від 28.05.2015 р. та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" № 95/01-04 від 05.11.2018 р. виконують тотожну роль, їх необхідно кодифікувати. До того ж існує ще й третє положення «Положення про порядок розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ»» №161/0104 від 03.03.2020 року, де розділ 3.3.9 визначає не чітку періодичність перегляду ОП (МОЖЕ оновлюватися щорічно...). На нашу думку, проведення моніторингу якості освітнього процесу не менше 1 разу на 10 років, відповідно до Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>] належним чином не зможе забезпечити актуальні педагогічні, дидактичні та інші зміни в освіті, а отже ми рекомендуємо внести зміни до Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет», визначивши періодичність моніторингу якості освітнього процесу не менше 1 разу на 2 роки, або у разі надходження відповідних вмотивованих пропозицій від учасників освітнього процесу. ОНП «Право» 2020 року викладена на веб-сайт 13.10.20 а прийнята 27.08.20, а отже вступники не мали змоги ознайомитися з ОНП «Право» 2020 до вступу на цю програму, в подальшому рекомендуємо краще слідкувати за розміщенням актуальної інформації на веб-сайті.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП «Право» відповідає критерію оцінювання якості освітньої програми. Недоліки не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативна документація, що визначає чіткі і зрозумілі правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є легкодоступна та розміщена на сайті ЗВО УжНУ [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>], [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951>], [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/25262>], [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>]. Права та обов'язки здобувачів, що навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб прописані у їх контракті.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Заклад вищої освіти невчасно оприлюднив на своєму офіційному сайті освітньо-наукову програму «Право» 2020, та супутню документацію. Неактуальне посилання, наведене у відомостях само оцінювання [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24749>] не передбачає можливості отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін щодо змісту ОНП «Право». Проте експертною групою, під час зустрічі з аспірантами, було встановлено, що вони приймали участь в останньому перегляді й затвердженні ОНП, до того ж, їх пропозиції були враховані. Керівництво УжНУ запевнило нас, що Вони постійно інформують та залучають усіх стейкхолдерів до перегляду ОНП «Право». Зустрічі з фокус-групами студентів, роботодавців та викладачів підтвердило запевнення адміністрації ЗВО.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті закладу оприлюднена достовірна інформація про освітню програму та усі освітні компоненти. Водночас доступ до конфіденційної, таємної і службової інформації обмежений відповідно до ч.5 статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформація всебічно висвітлюється та легкодоступна для всіх учасників освітнього процесу, щодо діяльності ЗВО, ОНП та її компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Посилання на сайті [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24749>], де розміщена освітньо-наукова програма 081 «Право» потребує оновлення, оскільки 13.10.2020 була прийнята нова ОНП. Також потребує вирішення питання, щодо забезпечення врахування зауважень і пропозицій відносно ОНП 2020.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Виявлені недоліки, можуть бути усунуті в найкоротший термін. ОНП відповідає вимогам критерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Ознайомлення з ОНП та робочими програмами (силабусами) навчальних дисциплін, спілкування на зустрічі з академічним персоналом дало можливість експертній групі зробити висновок, що ОНП дозволяє забезпечити оволодіння: 1) методологічними та викладацькими компетентностями (Теорія та методологія класичної та сучасної філософії, Сучасні інформаційні технології, Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять – обов'язкові компоненти ОНП); 2) компетентностями щодо набуття знань і навичок прийняття науково обґрунтованих рішень та організації й виконання наукового дослідження (Презентація наукових результатів та управління науковими проектами, Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі, Сучасні інформаційні технології – обов'язкові компоненти ОНП); 3) глибинними знаннями зі спеціальності. В системі профільних дисциплін ОНП 2016 р. включала дві обов'язкові дисципліни – так званій «вибір ВНЗ» (Конституційно-правове будівництво на зламі епох: пошуки оптимальних моделей, Проблеми призначення покарання в доктрині кримінального права) та 5 блоків спеціалізованих дисциплін вибору здобувача. Водночас, в ОНП 2019 р. обов'язкові дисципліни вилучені (що об'єктивно виправдано широкою спеціалізацією наукових досліджень аспірантів) та залишені лише вибіркові блоки дисциплін спеціалізації (причому, збільшено до 6 блоків). Розгалуженість блоків вибіркових дисциплін профільного спрямування дозволяє максимально врахувати наукові інтереси здобувача в процесі освітньої складової. Під час он-лайн зустрічі здобувачі підтвердили, що вони традиційно вибирають з пропонованого каталогу дисциплін ті, що відповідають проблематиці, профільності їх досліджень або ж викликають додатковий науково-прикладний інтерес. Подібний висновок підтвердив і аналіз індивідуальних науково-навчальних планів роботи аспірантів, наданих ЗВО на запит через інформаційну систему. Підготовка до викладацької діяльності забезпечується як названими вище обов'язковими компонентами, так і окремими вибірковими. Однак, ФК12 «...здатність передавати знання у сфері юридичної та практичної діяльності» відповідно з Матрицею забезпечує лише один блок вибіркових дисциплін - «Теорія та історія держави і права. Історія політичних та правових учень». ОНП 2016 р. включала в перелік обов'язкових освітніх компонентів педагогічну практику (3 кредити), однак, в процесі обговорення нового варіанту ОНП 2019 р., зменшення обсягу освітньої складової, практику було вилучено. Така не зовсім допустима ситуація стосувалася лише здобувачів одного року набору – 2019, оскільки в 2020 р. була затверджена оновлена ОНП, в якій (як реакція на пропозиції здобувачів, що було підтверджено ними на зустрічі) до обов'язкових компонентів включена Асистентська практика.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Аналіз таблиці відповідності тематики дисертаційних досліджень здобувачів ОП та результатів досліджень їх наукових керівників (наданої ЗВО на запит через інформаційну систему), сайтів кафедр юридичного факультету, профілів наукових керівників в системі Google академія дав підстави констатувати дотичність тем наукових досліджень більшої частини аспірантів напрямкам досліджень керівників. Водночас, в окремих випадках спостерігається певна, на нашу думку, невідповідність, а саме: проблематика досліджень доц. О.В. Білаш (<https://scholar.google.com/citations?user=aTHJZeEAAAAAJ&hl=uk>) не корелює з темами аспірантів З. Кучерява «Правове регулювання запровадження і розвитку інструментів е-урядування у виборчому процесі», І. Габані «Адміністративно-правове регулювання адвокатури України та країн Словаччини і Чехії: порівняльно-правовий аспект»; доц. С. М. Болдичар – аспіранти А. Шаварин «Права людини четвертого покоління: загальнотеоретичне дослідження», О. Кавка «Механізм протидії корупції у державах Центральної Європи: порівняльно-правові дослідження». Разом з тим, тематика наукових досліджень аспірантів відповідає загальнокафедральним темам та напрямам досліджень колективів науково-педагогічних керівників, а процедура визначення та закріплення конкретної теми передбачає співпрацю та погодження майбутньої теми з потенційним керівником і кафедрою вже на етапі вступу в аспірантуру (попереднє обговорення теми та робота над дослідницькою пропозицією) та постійний науковий супровід і обговорення результатів наукових досліджень аспірантів на засіданнях кафедри, наукових заходах (семінарах, конференціях), що стали традиційними і систематичними (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/12-konferens.htm>).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

УжНУ забезпечує достатнього рівня матеріально-технічне та організаційне підґрунтя для проведення та апробації результатів наукових досліджень здобувачами та НПП відповідно до індивідуального вектору їх досліджень, зокрема функціонують у достатній кількості комп'ютерні класи, аудиторії забезпечені безперебійним доступом до мережі Internet, WI-FI, доступом до баз нормативноправових актів, лабораторії, конференц-зали, аудиторії із мультимедійним обладнанням для використання під час онлайн-заходів (що дозволяє на належному рівні організувати заходи дистанційного формату), забезпечено доступ до фондів наукової бібліотеки. Доступ до наукових, в т.ч. й іноземних, фахових видань), електронної бібліотеки із вільним доступом до інституційного репозитарію, науково-метричних баз даних та навчально-методичного забезпечення всіх навчальних дисциплін, які використовуються в т.ч. й під час дистанційного навчання. НПП та здобувачам надано доступ до електронних ресурсів наукометричних баз даних Web of Science, тощо. Здобувачі мають можливість використовувати матеріальні та інформаційні ресурси партнерів УжНУ (зокрема Закарпатської обласної державної адміністрації), брати участь у роботі науково-практичних конференцій, семінарів різних рівнів, як очно, так і у дистанційному форматі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

НПП та здобувачі беруть участь у міжнародних науково-практичних заходах, в т.ч. й за кордоном, публікуються у закордонних наукових виданнях, іноземні науковці залучаються до викладання та керівництва дисертаційним дослідженням. УжНУ є співорганізатором міждержавного фахового видання з права Visegrad Journal on Human Rights (Словаччина), активно залучаються до міжнародних дослідницьких проєктів.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники аспірантів а також здобувачі постійно залучаються до дослідницьких проєктів, реєстр яких ведеться у Науково-дослідній частині УжНУ [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/science-ndch>], зокрема: «Правове регулювання економічної системи у контексті глобалізації: свобода, інституції, процедури, інновації, перспективи», «Забезпечення реалізації прав людини четвертого покоління у системі охорони здоров'я», «Правовий режим публічного майна об'єднаних територіальних громад», «Юридичні механізми забезпечення прав ВПО в контексті захисту національної безпеки та євроінтеграції України», «Участь України у формуванні глобального права та захист національних інтересів (країни Балтії і Центрально-Східної Європи)». Також усі публікації НПП постійно моніторяться, що підтверджується відповідними звітами на веб-сайті: Публікації науково-педагогічного складу кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права за 2019-2020 рік [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29033>], Найважливіші наукові публікації кафедри господарського права [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20294>], Наукові публікації та статті кафедри конституційного права та порівняльного правознавства [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20302>], Наукові публікації викладачів кафедри кримінального права та процесу [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28153>], Наукові публікації кафедри міжнародного права [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/2528>], Пулікації кафедри цивільного права та процесу [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/2528>]. Експертною групою встановлено, що

обов'язкова навчальна дисципліна «Презентація наукових результатів та управління науковими проектами», оскільки протягом всієї дисципліни навчання проходить через підготовку проекту, а іспит за цією дисципліною проходить в інноваційній формі - (здобувачі подають заявки на фінансування на Фундаментальний фонд досліджень, або на Вишеградський фонд). Більш того деякі з поданих здобувачами проектів були успішно профінансовані фондами та реалізовані («Забезпечення реалізації прав людини четвертого покоління у системі охорони здоров'я» Вадим Пішта і Фетько Юлія).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

З метою дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності УжНУ розроблено та затверджено Положення про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті» [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>]. Реалізація політики академічної доброчесності в УжНУ здійснюється через: 1) діяльність Комісії з питань академічної доброчесності та етики; 2) інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики; 3) визнання в «УжНУ» принципу відкритості, що забезпечує можливість громадського контролю академічної діяльності, адміністративної та фінансової прозорості, шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті інформації, перелік якої наведений в п. 11 Статуту «УжНУ»; 4) проведення семінарів із здобувачами вищої освіти з питань інформаційної діяльності «УжНУ», правильності написання наукових робіт; 5) ознайомлення здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників та педагогічних працівників із цим Положенням; 6) посилений контроль завідувачів кафедр, наукових керівників курсових і дипломних робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо; 7) розміщення на офіційному веб-сайті «УжНУ» посилання на сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат; 8) перевірка наукових робіт на предмет академічного плагіату; 9) експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованої програми «Unplug») щодо ознак академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях, поданих до захисту в спеціалізованих вчених рад «УжНУ». Експертною групою, під час зустрічі зі здобувачами, було встановлено, що більшість з них пройшли додаткові тренінги (курси) з питань академічної доброчесності та отримали іменні сертифікати. За порушення правил академічної доброчесності до науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти застосовуються заходи юридичної відповідальності відповідно до вимог законодавства України та інших нормативних документів УжНУ. Локальними актами визначені наступні покарання 1) до педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників УжНУ: відмова в присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; порушення питання про позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи обіймати визначені законом посади; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; звільнення із займаної посади. 2) до здобувачів: повторне проходження оцінювання (з кожного виду семестрового контролю); повторне проходження відповідного освітнього компоненту освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії. Фактів порушень академічної доброчесності серед здобувачів та НПП цієї ОНП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

За критерієм навчання через дослідження встановлено відповідність ОНП наступним вимогам: зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та педагогічної діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю, зокрема і безпосередньо в УжНУ. Про вказане свідчать: результати аналізу переліку ОК, навчального плану, дані за результатами анкетування здобувачів та спілкування з ними під час он-лайн експертизи. ЗВО забезпечує вільний доступ НПП та здобувачів до інформаційних (в т.ч. й електронних ресурсів науково-метричних баз даних (що безпосередньо було продемонстровано під час демонстрації матеріально-технічного забезпечення УжНУ), електронних ресурсів іноземними мовами тощо), матеріальних ресурсів для проведення наукових досліджень, презентації їх результатів (в т.ч. й за кордоном) й опублікування їх у наукових фахових виданнях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Не всі керівники мають публікації, дотичні до напряму дослідження аспірантів. Кафедрам, відповідальним за підготовку аспірантів, слід ретельніше підходити до призначення наукових керівників, враховуючи їх публікаційну активність та наукову спеціалізацію.

Рівень відповідності Критерію 10.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зміст ОНП є збалансованим, освітні компоненти забезпечують оволодіння методологічними, викладацькими, науково-дослідницькими, мовними та професійними компетентностями, достатніми для формулювання нових ідей, вирішення комплексних науково-прикладних проблем, проведення власних досліджень. Реалізація ОНП забезпечується кваліфікованим колективом науково-педагогічних працівників, що працюють в межах семи кафедр, які є осередками профільних, спеціалізованих наукових досліджень в тих чи інших галузях права.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	В
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Тильчик Ольга Віталіївна

Члени експертної групи

Кобецька Надія Романівна

Нестеренко В`ячеслав В`ячеславович